

Asia: Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta maatalousyrittäjien lomitusjärjestelmän uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Lomaoikeuden henkilökohtaisuus

Lomaoikeuden on oltava henkilökohtainen. Tilakohtainen lomaoikeus, joka pakottaisi yrittäjät pitämään lomansa yhtäaikaisesti, asettaisi yrittäjät kohtuuttomaan asemaan. Samalla tilalla voi toimia yrittäjiä useammasta sukupolvesta tai jopa kokonaan eri perheestä. Myös lomittajat joutuvat kohtuuttomaan tilanteeseen tilakohtaisessa lomaoikeusmallissa, joutuessaan vastaamaan kaikesta tuotannosta kirjanpitoineen, ilman yhdenkään tilan yrittäjän läsnäoloa. Tuottaja on vastuussa eläinsuojelusäädösten ja viljelijätukien ehtojen keskeytyksettömästä täyttymisestä ympäri vuorokauden. Eläinsuojelusäädösten ja tukiehtojen laiminlyönnistä määrättävät erittäin ankarat seuraamukset samoin kuin tappiot toimintahäiriöistä suistavat tilan helposti talousahdinkoon ja jopa elinkeinon menettämiseen.

Työaika

Välttämättömien kotieläintöiden vaatima päivittäinen työaika voi eläinmäärältään samankokoisten tilojen välillä vaihdella paljon. Työmenekki riippuu voimakkaasti tilan olosuhteista ja tuotantoteknologiasta ilman, että erot johtuisivat erityisistä poikkeusjärjestelyistä. Kaavamainen työajan määrittäminen eläinmäärän mukaan ei siksi sellaisenaan palvele tiloja oikeudenmukaisesti, ellei siihen ole mahdollista ottaa lisäksi huomioon tilan tuotanto-olosuhteita.

Oikeus lomitukseen

Yrittäjän oikeus vuosilomaan, sijaisapuun ja lisävapaaseen tulee olla subjektiivinen siitä riippumatta, hankkiiko yrittäjä lomituksen itse vai käyttääkö yrittäjä maakunnan tarjoamia lomituspalveluja.

Lomitusjärjestelmän rahoitus ja hallinto

Lomituspalvelujen järjestämisvastuun siirtyessä maakunnille ongelmallista on se, miten maakunta veloitetaan hoitamaan lomatoimi ja suuntaamaan lomitukseen osoitetut varat lomituspalvelujen tarjoamiseen. Tästä syystä olisi lakiin kirjattava subjektiivinen oikeus vuosilomien, sijaisavun ja lisävapaan saamiseen, sekä rahat lomitukseen tulisi ”korvamerkitä”. Lomitusvahinkotapaukset tulevat todennäköisesti kasvamaan jos tilakohtainen lomitus toteutuisi, nämä menetykset tilalla voivat helposti olla kymmeniä tuhansia euroja, jopa enemmän. Maakunnan järjestämässä lomituksessa tulisi olla mahdollista vakuuttaa lomittajan toiminta täysarvopohjaisesti.

Sysmä 27.6.2017

MTK-Sysmä, johtokunta